

ORTAÖĞRETİM KİMYA DERSİ (9-12. SINIF) TASLAK DERS KİTABINI İNCELEME, DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ (ÖLÇÜTLER) VE PUANTAJI			
İçindekiler (1)	A	“İçindekiler” bölümü yer almalı.	10
	B	<ul style="list-style-type: none"> • Kitap içindeki ünite, bölüm ve konu başlıkları ile sayfa numaralarına yer verilmeli, içerikteki sayfa numaraları ile örtüşmeli.(*) • Ünite başlıkları programda belirtildiği biçimde kullanılmalı. 	0,25
Kitabın Organizasyonu (2)	A	“Kitabın Organizasyonu” bölümü yer almalı.	10
	B	<ul style="list-style-type: none"> • Kitap genelinde yer alan ve kitabın kullanımına rehberlik eden unsurlarla (sembol, logo vb. ile) desteklenmiş, öğrenciye yönelik ve düzeye uygun şekilde açıklamalara yer verilmeli. • Güvenlik uyarılarının sembol ve işaretleri açıklamaları ile birlikte verilmeli. 	0,25
Sözlük (3)	A	Kitapta geçen sözcük, kavram ve terimlerin tanımlarını içeren “Sözlük” bölümü yer almalı.	10
	B	<ul style="list-style-type: none"> • Kitapta geçen sözcük, kavram ve terimlerin tanımlarına yer verilmeli, bu tanımlar sözcüğün metindeki anlamı dikkate alınarak bilim terminolojisine uygun ve yeterli açıklama ile verilmeli. Yapılan açıklamalar sınıf seviyesine uygun olmalı. 	0,25
Kavramlar ve Terimler Dizini (4)	A	“Kavramlar ve Terimler Dizini” bölümüne yer verilmeli.	10
	B	<ul style="list-style-type: none"> • Kitapta geçen ana kavramlar, terimler, kişiler, konular, yer adları vb. unsurlar sayfa numarası belirtilerek alfabetik sırayla verilmeli.(*) 	0,25
Kaynakça (5)	A	“Kaynakça” bölümü yer almalı.	10
	B	<ul style="list-style-type: none"> • Kaynaklar bilimsel nitelik taşıyan yayınlardan seçilmeli. • Kaynakçada yer alan İnternet adresleri resmî kurumlara (edu, gov vb.nin uzantılarına) ait olmalı. 	0,25

		<ul style="list-style-type: none"> • İnternet'ten alıntı yapılan sayfanın uzantısı tam verilmeli ve alıntı tarihi belirtilmeli. • İçerikte herhangi bir yerden alınarak kullanılan bilimsel, teknik, istatistiki bilgi vb. içeren unsurların (tablo, okuma metni, grafik vb.) kaynağı, ilgili unsurun yanında veya dipnot olarak verilmeli. Eserin künyesi kaynakçada yer almalı. 	
<p style="text-align: center;">İçerik ve İşleniş</p> <p style="text-align: center;">(6)</p> <p style="text-align: center;">(700 Puan)</p>	A	<ul style="list-style-type: none"> • Ünitenin tüm kazanımları işlenmeli (İşlenmeyen her kazanım için 1 hata puanı girilir. İlgili kazanıma içerikten başka hata girilmez.). 	1 KP
	B	<ul style="list-style-type: none"> • Kitapta her üniteye ayrılan sayfa sayısı öğretim programında önerilen oranlara (ünitelere ayrılan ders saati ve yüzdelik oranları) uygun olmalı. • Ünite, bölüm ve konu girişleri öğrencinin merakını, öğrenme veya düşünme isteğini uyandıracak, ilgisini çekecek ve ön bilgilerini ortaya çıkaracak güncel olay hatırlatmalarına, görsellere, sorulara vb. yer verilerek düzenlenmeli. • Konuların işlenişinde tamamlayıcı ve eğitici nitelikteki öğretime yardımcı unsurlara (bulmaca, model, fotoğraf, öykü, kroki, çizelge, diyagram, şekil, şema, tablo, grafik vb.) yer verilmeli ve çeşitlilik sağlanmalı.(*) • İşlenişler, programın “Açıklamalar” ve “Konunun İşleniş Derinliği - Etkinlik Örnekleri” bölümleri dikkate alınarak yapılmalı. • Yardımcı unsurlar, ilgili kazanımı destekleyici nitelikte olmalı, metin ile göndermeler (atıflar) yapılarak ilişkilendirilmeli ve açıklayıcı alt yazılar verilmeli.(*) • İçerikte kişisel yargılar olmamalı. • Kimya programında verilen etkinliklerin örnek olduğu dikkate alınarak, kitabın özgünlüğünü sağlayacak biçimde ve öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirecek nitelikte etkinlikler düzenlenmeli, çeşitlendirilmeli. (*) • İçerik metinleri, açıklamalar ve anlatımlar anlaşılır, mantık bütünlüğünü koruyan, kavramayı ve ilişkilendirmeyi kolaylaştıran biçimde düzenlenmeli. • İşlenişte, kazanım ifadeleri program içinde geçtiği şekliyle (soru formunda bile olsa) doğrudan verilmemeli. • İçerik ile ilgili unsurlar kavram yanılgılarına yol açmamalı. 	0,5

	<ul style="list-style-type: none">• Çözümlü örnekler ve alıştırmalar öğrencilerin kavramlar arası ilişkilendirme yapmalarını sağlayacak nitelikte seçilmiş olmalı.• İçeriğin anlatım dili, öğrencilerin kimyanın (fen bilimlerinin) kendine özgü bir bilim dili olduğunu fark edecekleri biçimde düzenlenmeli.• İşleniş, programın öngördüğü öğrenme ve öğretme yaklaşımlarına göre düzenlenmeli.• Ünitelerin işleniş sırası değiştirilmemeli.• Verilen bilgiler, istatistiki veriler, kaynaklar, yardımcı unsurlar güncel, doğru ve alan ile ilgili literatüre uygun olmalı(*)• Birimler SI birim sistemine göre düzenlenmeli.(*)• Elementler ve bileşiklerle ilgili adlandırmalar, semboller, formüller vb. unsurlar IUPAC sistematiğine uygun olmalı.(*)• Benzeşimler (analojiler) doğru kullanılmalı.• Yabancı isim, birim, terim ve adlandırmalar orijinal yazılışı ile verilmeli (İlgili ifadelerin ilk geçtiği yerde yay araç içinde Türkçe okunuşu veya açıklaması, sonraki kullanımlarında yalnızca orijinal yazımı verilmeli. Birimlerin ise ilk geçtiği yerde orijinal yazımı, yay araç içinde de okunuşu verilmeli. Birimler sonraki anlatımlarda yalnızca sembolle gösterilmeli.).(*)• Verilen etkinlikler, çeşidine göre (deney, gözlem, performans vb.) düzenlenmeli ve uygulama basamakları yönüyle tekniğine uygun olmalı. (*)• Etkinlikler uygulanabilir, gözlemlenebilir ve sonuç alınabilir nitelikte olmalı.• Etkinliklerde doğru ilişkilendirilmiş sağlık ve güvenlik uyarıları yer almalı.(*)• Etkinlikler, öğrencilerin gelişim düzeylerine, zihinsel ve el becerilerine uygun olmalı.• Etkinliklerin amacına uygun, ekonomik ve kolay temin edilebilir araç-gereç ve malzemeler seçilmeli.• Etkinlikte kullanılan malzemelerin adları bilimsel literatüre uygun olmalı (Araç-gereç ve malzemelerin DAYM kılavuzundan seçilmesi hâlinde adlandırma ilgili kılavuza göre yapılmalı.).(*)• Etkinlik öncesinde, öğrencinin etkinlikte elde edeceği bulguları yorumlayabilmesi amacıyla gerekli ön bilgilere sahip olması sağlanmalı.	
--	---	--

	C Bilimsel Hata	<ul style="list-style-type: none"> • Kitapta bilimsel hata (ilke, teori, kavram, bağıntı) olmamalı. 	5
	D Ölçme ve Değerlendirme	<ul style="list-style-type: none"> • Ünite sonunda ölçme değerlendirme çalışmaları verilmemişse ünite toplam puanının yüzde yirmisi düşülür. 	0,2x ÜP
	E Ölçme ve Değerlendirme	<ul style="list-style-type: none"> • Ünitinin tüm kazanımlarını değerlendiren çalışmalara yer verilmeli. • Ölçme ve değerlendirme araçları, ölçme değerlendirme teknik ve ilkelerine uygun düzenlenmiş olmalı. • Ölçme ve değerlendirme çalışmalarında değişik ölçme araçlarına (çoktan seçmeli, eşleştirmeli, boşluk doldurmalı, açık uçlu vb. sorulara) yer vermeli. • Performansa dayalı ölçme ve değerlendirme çalışmaları da yer verilmeli. • Ölçme ve değerlendirme çalışmalarında öğrencinin duyuşsal, sosyal ve zihinsel gelişimi gözetilmiş olmalı. • Seçilen ölçme ve değerlendirme yöntem ve teknikleri ders programında hedeflenen kazanımlara uygun olmalı. • Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğrencilerin eleştirel ve yaratıcı düşünme, problem çözme, karar verme, yorumlama gibi becerilerini gösterebilecekleri içerikte düzenlenmiş olmalı. • Ölçme ve değerlendirme çalışmalarında farklı zorluk düzeyine sahip sorulara yer verilmeli. • Ölçme ve değerlendirme çalışmalarının yanıtları kitap sonunda yer almalı. 	0,5

<p>Dil, Anlatım ve Üslup</p> <p>(7)</p> <p>(150 Puan)</p>	<ul style="list-style-type: none">• Türkçenin kullanımında, Türk Dil Kurumunun son yayımladığı Yazım Kılavuzu ve Türkçe Sözlük esas alınmalı.• Yazım hatası bulunmamalı.• Noktalama hatası bulunmamalı.• Noktalama eksikliği bulunmamalı.• Noktalama imi gereksiz kullanılmamalı.• Dizgi hatası bulunmamalı.• Benzer biçimde düzenlenen ifadelerin yazım ve noktalamasında birlik sağlanmalı.• Yazı diline uygun nitelikte ve estetik bir dil kullanılmalı.• Kullanılan dil, nitelik ve nicelik (kelime seçimi, cümle yapıları, cümle ve metin uzunluğu) bakımından öğrenci düzeyine uygun olmalı.• Her türlü kavram, terim ve adlandırmada nüsha genelinde birlik sağlanmalı.• Kelime düzeyinde anlatım bozukluğu bulunmamalı.• Kelime grubu düzeyinde anlatım bozukluğu bulunmamalı.• Cümle düzeyinde anlatım bozukluğu bulunmamalı.• Her paragraf bir ana fikir etrafında toplanmalı.• Paragraflarda anlatım akışını bozan ifadeler kullanılmamalı.• Paragraflarda gereksiz kelime ve cümle tekrarı bulunmamalı.• Paragraftaki cümleler arasında kip uyumu sağlanmalı.• Paragraftaki cümleler arasında çatı uyumu sağlanmalı.• Paragraftaki cümleler arasında kişi uyumu sağlanmalı.• Paragraflar ve cümleler arasında uygun geçiş ifadeleriyle bağlantı kurulmalı.	<p>0,25</p>
--	---	--------------------

<p style="text-align: center;">Teknik, Tasarım ve Düzenleme</p> <p style="text-align: center;">(8)</p> <p style="text-align: center;">(100 Puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Türk bayrağı “Türk Bayrağı Kanun ve Tüzüğü”ne uygun özellikte verilmeli. • Atatürk görselleri orijinaline uygun ve nitelikli verilmeli. • Görsel öğeler kişi, zümre, kurum ve kuruluşları küçük düşürücü özellikte verilmemeli. • Görsel öğeler net ve temiz baskılı olmalı. • Görsel öğeler incelenirken; <ul style="list-style-type: none"> • Renklerde ilgi çekicilik, • Estetik sayfa düzenleme, • Gereksiz ayrıntıdan kaçınma, • Yazı ve görsel öge dengesi, • Sayfada aşırı yoğunluk ve aşırı boşluktan kaçınma, • Özgün tasarım, • Kolay algılama, • Kompozisyon kurallarına uygun olma şartları aranmalı. • Temsilî resimler, resmî kurumlar ile bunlara bağlı birimlerin arşivlerinden seçilerek verilmeli. Tarihî fotoğraflar, temsilî resimler ve sanat eserleri kaynakça ile verilmeli. • Görsel tasarımlar reklam unsuru içermeyecek şekilde düzenlenmeli. • Görsel materyaller ve tasarımlar öğrencinin pedagojik gelişimine, seviyesine, gelişim basamaklarına uygun, çevresinden örneklerle düzenlenmeli. • Görsel öğede figürler, estetik görünümde çizim (desen) ve renklendirme ile üslup bütünlüğü içinde verilmeli. • Metin yazıları ve öğretime yardımcı unsurlarda kullanılan yazılar karakter, renk ve boyut olarak kolay okunabilir ve sistematik olmalı. • Görsel öğede figürler doğal görünümde verilmeli. • Öğretime yardımcı unsurların (fotoğraf, resim, şekil, şema, grafik, tablo ve haritanın) adlandırmaları doğru verilmeli. • Madde imleri tutarlı ve estetik olmalı. 	<p style="text-align: center;">0,5</p>
---	--	---

AÇIKLAMALAR

Bu ölçeğin hazırlanmasında;

1. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu,
2. 31.12.2009 tarihli ve 27449-4. mükerrer sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği ve bu yönetmelikte yapılan, 24.02.2011/27856 RG, 11.06,2011/27961 RG yayınlanan ek ve değişiklikler,
3. Öğretim Materyallerini Geliştirme, İnceleme Merkezi Yönergesi
4. Kimya Öğretim Programı ve 12.09.2011 tarih ve 132 sayılı kurul kararıyla bu programda yapılan değişiklikler.
5. İlgili diğer yönetmelik ve yönergelere dayanılarak hazırlanmıştır.

** Ünite puanı (ÜP); içerik puanının programda belirtilen ağırlıklarına göre ünitelere dağıtılmasıyla elde edilir. Bu puan aynı zamanda kazanımların toplam puanıdır. Ünite başına düşen puan kazanım sayılarına bölünerek ünitelerdeki kazanımların puanı **(1 KP)** belirlenir.

- 9. Sınıf
 - I. ünite için 1 kazanım puanı 6,48
 - II. ünite için 1 kazanım puanı 6,48
 - III. ünite için 1 kazanım puanı 9,74
 - IV. ünite için 1 kazanım puanı 15,54
 - V. ünite için 1 kazanım puanı 8,85olarak belirlenmiştir.

10. sınıf

- I. ünite için 1 kazanım puanı 4,57
- II. ünite için 1 kazanım puanı 7,19
- III. ünite için 1 kazanım puanı 6,82
- IV. ünite için 1 kazanım puanı 4.44
- V. ünite için 1 kazanım puanı 7,19

olarak belirlenmiştir.

11. sınıf

I. ünite için 1 kazanım puanı 7,56

II. ünite için 1 kazanım puanı 6,48

III. ünite için 1 kazanım puanı 5,65

IV. ünite için 1 kazanım puanı 11,67

V. ünite için 1 kazanım puanı 3,24

olarak belirlenmiştir.

12. sınıf

I. ünite için 1 kazanım puanı 3,30

II. ünite için 1 kazanım puanı 6,76

III. ünite için 1 kazanım puanı 8,18

IV. ünite için 1 kazanım puanı 3,97

olarak belirlenmiştir.

- Kimya içerik kazanımları gerçekleşmişse BSB, KTTÇ ve İTD kazanımları dolaylı yoldan gerçekleşmiş olacaktır.
- İçerikte, program kazanımlarını kapsamını aşan bilgi, kavram, açıklama, örnek, gereksiz tekrar vb nedenlerle çıkarılması istenen bölümlere dil, anlatım, üslup ve görsel tasarım yönünden hata tespiti yapılmaz.
- Kitapların toplam puanının % 5'ini kitapta bulunması gereken bölümler, %70'ini içerik, %15'ini dil, anlatım ve üslup, %10'unu teknik, tasarım ve düzenleme oluşturur.
- Kitabın değerlendirilmesinde (puanlandırılmasında) kullanılan ölçütlerden "İçindekiler, Kitabın Organizasyonu, Sözlük, Kavramlar ve Terimler Dizini, Kaynakça" bölümlerinde, B maddesinden düşülecek toplam puan A maddesinin puanını geçemez.
- 6B bölümünde (*) ile belirtilen kriterlere göre aynı türden tekrarlanan hatalar kitap genelinde ondan fazla ise (on dâhil) genellenir. Tespit edilen genel hatalar puantajda "Genel Hatalar" başlığı altında verilen içerik grubuna yazılır.

- Dil, anlatım, üslup ve görsel tasarım yönünden tekrarlanan aynı tür hatalar kitap genelinde 10'dan fazla ise (onuncu hata dâhil) genellenir. Bu geneller puantajda dil, anlatım, üslup ve görsel tasarım için ayrılan "Genel Hatalar" başlığı altında verilen bölüme yazılır.

29.12.2011